

Matei Paun: Cand economia scade cu 7% si nu exista un faliment sonor, inseamna ca sistemul nu functioneaza

[Ioana David](#) 16.07.2009

Matei Paun, 37 de ani, in prezent managing director al BAC Investment, a mai lucrat in cadrul Deloitte, pe pozitia de director - Financial Advisory Services

Matei Paun, managing partner al firmei de consultanta pentru fuziuni si achizitii si finantari BAC Investment, spune ca abia in momentul in care vom vedea primele falimente sonore in economie, iar pierderile sistemului bancar vor ajunge la sute de milioane de euro se va putea vorbi de revenire economica.

„In prezent exista un procent mult mai important decat se declara in mod oficial de credite neperformante.

Aceasta masa reprezinta un cancer care impiedica sistemul bancar sa se comporte normal, adica sa imprumute”, afirma Paun intr-un interviu acordat ZF.

In momentul in care o banca are un nivel ridicat al creditelor neperformante nu este dispusa sa-si asume noi riscuri, adica sa ofere noi imprumuturi. Numai in momentul in care se face curatenie in sistemul bancar, cu multa „durere”, explica Paun, se va putea vorbi despre relansarea acestuia.

„Romania este impanzita cu foarte multe banci zombie, adica banci care nu se comporta ca banci si care sunt mai degraba intr-o faza de expectativa. Fac pasi mici si incerca sa ascunda creditele neperformante sub covor. O parte din aceasta realitate se datoreaza faptului ca sistemul bancar nu percepe aceste credite neperformante ca fiind pierderi”, mai spune Paun. Bancile au avut pierderi de 54 de milioane de euro pe primele cinci luni, in conditiile costului cu provizioanele impuse de creditele neperformante. In primele cinci luni ale anului trecut, cand criza nu isi facuse simtita prezenta in Romania, sistemul bancar avea un profit de 438 mil. euro. La nivelul intregului an 2008, bancile au raportat in total profituri de 1,27 miliarde de euro.

Urmeaza perioada marilor falimente

„50 de milioane de euro reprezinta un credit neperformant. Atunci cand acestea vor ajunge la cateva sute de milioane de euro, abia atunci vom incepe sa procesam criza. Atata timp cat avem pierderi de 50 de milioane de euro noi traim intr-o alta dimensiune”, mai spune Paun. El este de parere ca abia in toamna vom putea incepe sa vedem o alta „fateta, atitudine si abordare” a bancilor. In urmatoarele sase luni ar putea sa apara si falimente ale unor companii sonore, pana in acest moment nefiind vorba de asa ceva.

„Atunci cand economia scade cu 7-8% si nu rezulta un faliment sonor, lasand la o parte piata imobiliara, inseamna ca sistemul nu functioneaza, ca oamenii in continuare spera sa se rezolve”, afirma Paun.

Consultantul mizeaza in acest an pe o scadere economica de 5-10%, procent pe care l-a avansat inca de anul trecut, „probabil mai aproape de 10%”, in timp ce in 2010, economia ar putea oscila intre 0 si minus 5%. Recesiunea economica era previzibila inca de anul trecut, „chiar cu aceasta amploare”.

„Cred ca daca autoritatile publice ar fi avut o atitudine mai realista, populatia s-ar fi adaptat mult mai usor si mult mai bine. Populatia si tara nu au fost pregatite la nivel psihologic pentru ceea ce a venit si pentru ceea ce va continua sa vina”, a continuat Paun.

La sfarsitul anului trecut, autoritatile respingeau categoric posibilitatea ca recesiunea sa atinga Romania, iar toate mesajele publice erau extrem de optimiste. Abia in primele luni ale anului pe masura cresterii somajului si pierderilor firmelor guvernantei si-au schimbat discursul.

„Intai si intai era nevoie de o comunicare obiectiva cu populatia. Pentru ca sunt foarte multe firme conduse de oameni care tin cont de ceea ce spun personalitatile publice. Sunt foarte multe firme care si-au construit business planurile in baza acestor prognoze si afirmatii, absolut enonate. Iar acum, aceste companii sunt intr-o mare dificultate”, a afirmat Paun.

El da exemplul Serbiei unde in toamna, prim-ministrul si guvernatorul bancii centrale au iesit la o ora de varf cu o declaratie comuna, iar mesajul transmis a fost ca lucrurile se vor schimba in rau.

„BNR si Guvernul la noi de regula sunt in intarziere intre sase si noua luni”, mai spune consultantul.

Care a fost rolul BNR?

„Banca Nationala a sustinut si a dat credibilitate acestei versiuni suprapozitive”, este de parere Paun

Majoritatea consultantilor sunt de parere ca Romania nu a avut si nici nu are resurse financiare pentru a sustine programe anticriza, iar in aceste conditii singurul lucru pe care Guvernul il poate face este sa investeasca.

„Guvernantei ar trebui sa faca ce trebuia sa faca si in urma cu unu, doi, zece ani: reforma sectorului public, adica restructurari. Nu ar fi o problema cresterea salariilor pentru ca salariile profesorilor, doctorilor sunt jalnice si pierdem oameni de calitate. Le crestem salariile, dar in acelasi timp reformam, adica dam afara o parte substantiala, bazata pe criterii, ceea ce ne va permite sa crestem salariile la cei care raman”, mai spune Paun.

Concomitent cu restructurarile in sistemul bugetar, guvernul ar trebui sa croiasca si planuri realiste de investitii.

„Iesirea din criza nu are solutii pe termen scurt. Nu exista cinci masuri pe care Guvernul sa le ia si in cinci luni sa iesim din criza. Acestea sunt visuri, aiureli. Singurul lucru pe care il putem face este sa investim in educatie, in infrastructura, in sanatate”, mai spune consultantul.

Se mai pot negocia tranzactii

Desi piata de fuziuni si achizitii (M&A) a fost inghetata anul acesta si in ultimul trimestru al

anului trecut, Paun este de parere ca se mai pot negocia tranzactii, in special cu companiile lideri de piata care si-au conservat marjele de profit.

„Daca acum un an, un an si jumatate puteam spune cu certitudine ce va iesi si ce nu va iesi, acum este aproape imposibil. Rata de succes este incerta. Aveam un deal foarte frumos la sfarsitul anului trecut, un sale and lease back si desi eram in toiul crizei, am reusit sa obtinem trei oferte bune de la fonduri de investitii. Din pacate in ultima clipa banca s-a razgandit”, isi aminteste Paun.

Pe piata de consultanta pentru fuziuni si achizitii si finantari, BAC Investment concureaza cu diviziile locale de consultanta in fuziuni si achizitii ale firmelor de consultanta BIG 4 (PwC, Deloitte, E&Y, KPMG), diviziile de investment banking ale unor banci ca Raiffeisen, ING sau UniCredit, precum si cu alte firme de advisory in fuziuni si achizitii create de fosti bancheri sau consultanti cum sunt Capital Partners sau Altria Capital (Marian Tescau). Bancherii de investitii au inceput sa se orienteze din ce in ce mai mult spre restructurari financiare, in conditiile in care piata de M&A a picat.

BAC Investment este un grup de birouri de consultanta prezent in Romania, Bulgaria, Macedonia, Belarus si Turkmenistan, care are in total aproximativ 50 de angajati. Conform ultimelor date disponibile, grupul are venituri anuale de circa 10-15 mil. euro.

Ce spune despre:

- Pierderile din sistemul bancar: Atunci cand acestea vor ajunge la cateva sute de milioane de euro vom incepe sa procesam criza. Atata timp cat avem pierderi de 50 de milioane de euro noi traим intr-o alta dimensiune.
- Unde au gresit autoritatile: Intai si intai era nevoie de o comunicare obiectiva cu populatia. Pentru ca sunt foarte multe firme conduse de oameni care tin cont de ceea ce spun personalitatile publice. Sunt foarte multe firme care si-au construit business planurile in baza acestor prognoze si afirmatii, absolut enonate. Iar acum, aceste companii sunt intr-o mare dificultate.
- Prima casa, primul siloz: Programele sunt irelevante. Problema numarul unu a Romaniei nu este sa construim cat mai multe case pentru cat mai multi oameni. De bine de rau nu vad zeci de mii de romani dormind in camp, sub un cort. Este o reactie politica la o interpretare gresita a crizei economice.
- Negocierile pentru finalizarea unei tranzactii: Daca acum un an, un an si jumatate puteam spune cu certitudine ce va iesi si ce nu va iesi, acum este aproape imposibil. Rata de succes este incerta.
- Impozitul forfetar: Nu va schimba mare lucru. Va crea probleme pentru un anumit numar de oameni. Nu o sa ne scoata nici din deficitul bugetar, nici din criza.
- Restructurarile financiare: 30% din firmele semnificative din Romania vor trebui sa-si reduca datoriile cu 25%. Nu toate vor reusi sa faca acest lucru.